

Hvordan benytte aksjemarkedet til langsiktig sparing?

Inspirasjonsseminaret:
Den som intet våger, intet vinner

John Peter Tollefsen

Hvorfor sparer du?

For å bli (veldig) rik?

Neppe!

For i fremtiden å kunne realisere noen drømmer, ønsker, gleder – kanskje for å være mer økonomisk uavhengig, større frihet...

Sannsynligvis!

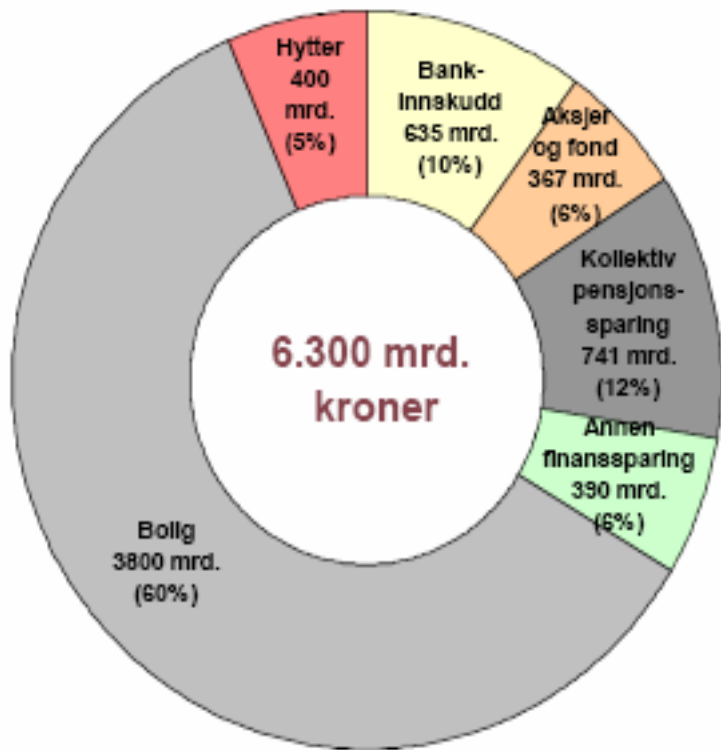
Da er det ikke likegyldig hvordan du sparer!

Inspirasjonsseminar hos Skagen 2010

Vi sparer og investerer litt "sært"

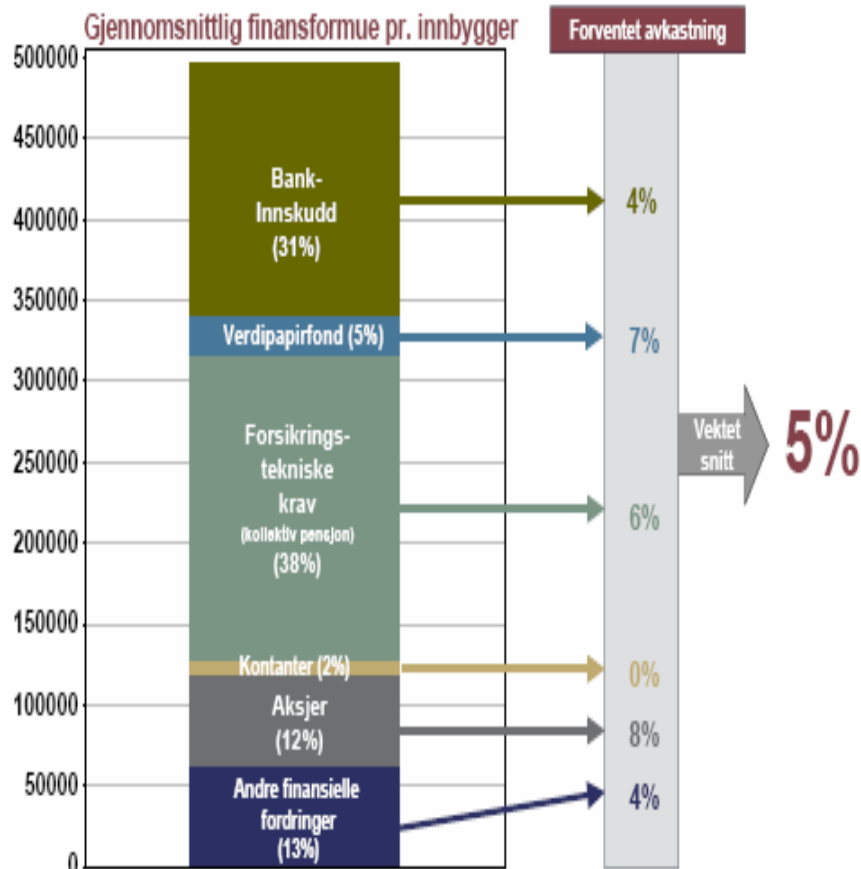
Vi har 2/3 av formuen vår i bolig og knappe 10% i aksjer

Husholdningenes samlede formue

Kilde: SSB

Kari og Ola kan kun forvente 5 % avkastning på pengene sine fordi bare 25 % er plassert i aksjemarkedet

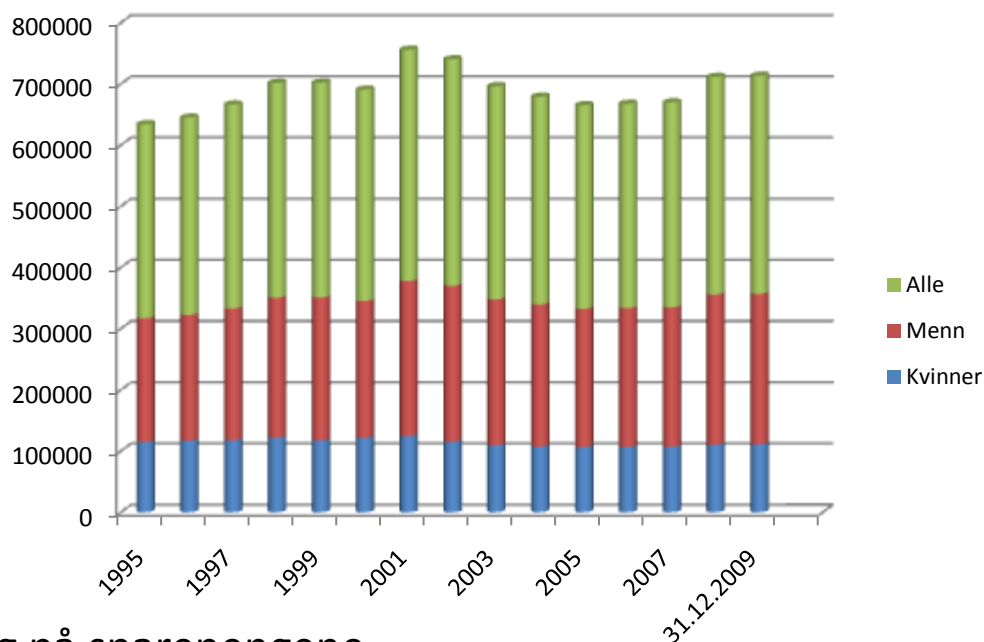
Hvordan kan jeg delta i aksjemarkedet?

Men først:

Sparer egentlig kvinner i aksjer?

Dessverre i langt mindre grad enn menn!

Hvorfor dessverre?

1. Går glipp av en betydelig meravkastning på sparepengene
2. Deltar ikke på den arenaen hvor mange premisser for næringslivet legges
3. Bedrifter og samfunnet går glipp av kvinners engasjement i utviklingen av et bærekraftig næringsliv.
4. Dessuten er det slik at kvinner er mer tilbøyelige til å tenke langsiktig, vurderer risiko annerledes enn menn, søker verdi fremfor vekst og bygger over tid en bedre og mer robust spareportefølje enn hva menn gjør. Med en slik ballast er aksjemarkedet stedet å være. Og når kvinner ikke kommer til aksjemarkedet, får markedet komme til dem!

Det er to grunnleggende forutsetninger for å delta i aksjemarkedet:

1 Aksept av risiko

2 Forventning om positiv meravkastning

Er det rart du mister nattesøvnen ?

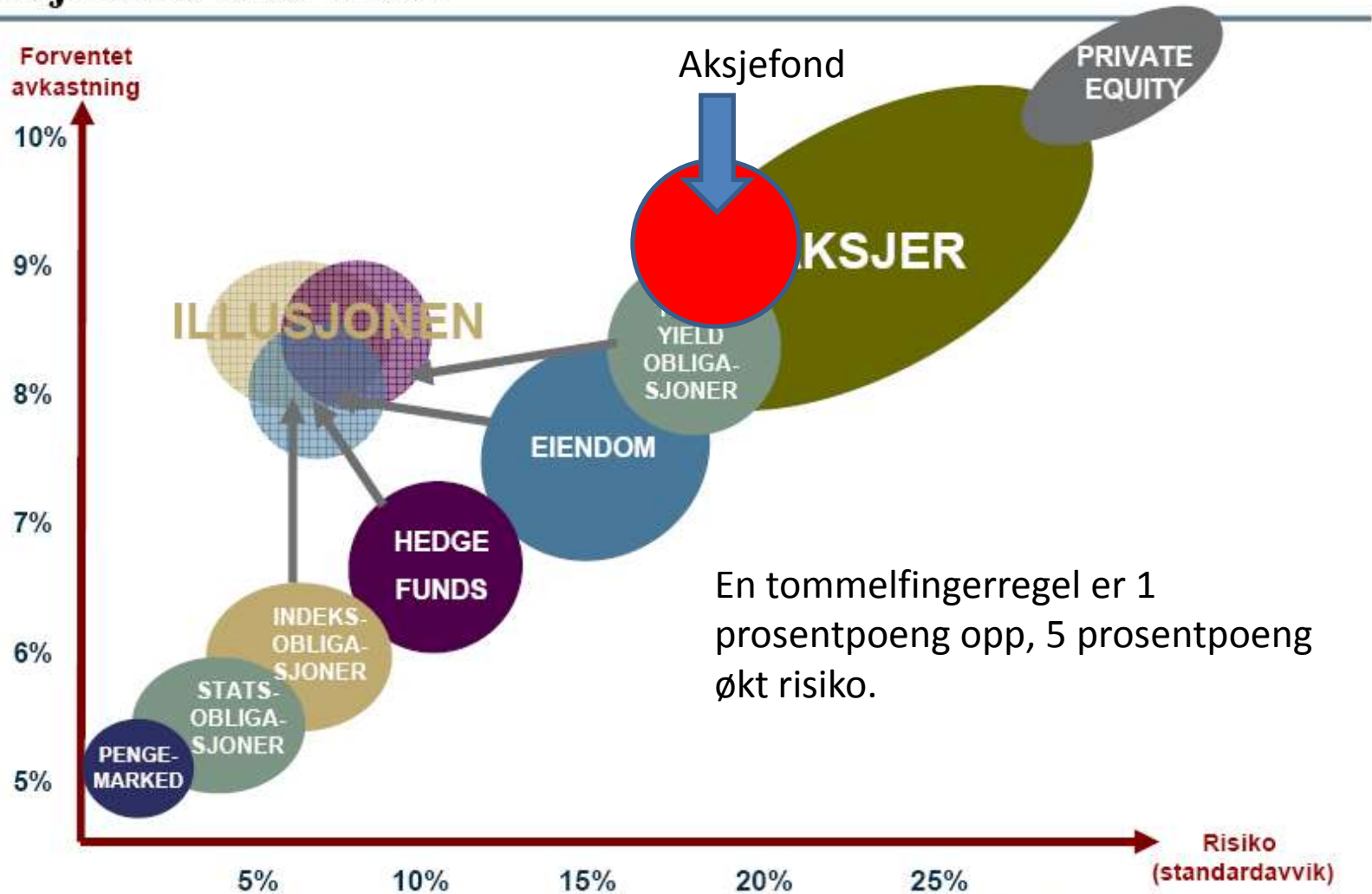
Oslo Børs Hovedindeks

AKSJENORGE

Free lunch doesn't exist!

Illusjonene som brast

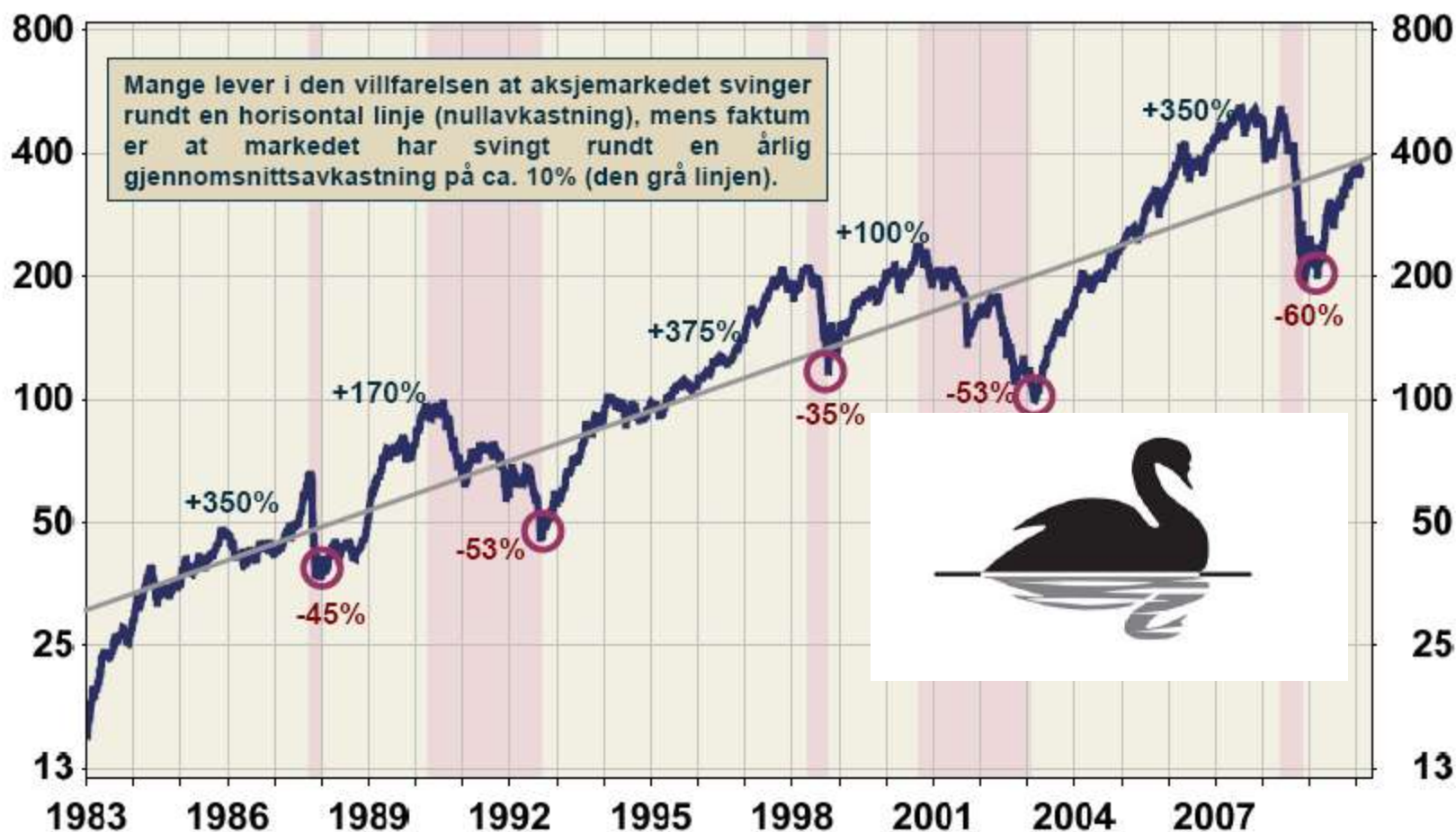

Aksjemarkedet stiger over tid

men vi mister lett troen på akkurat det rundt bunnpunktene i markedet

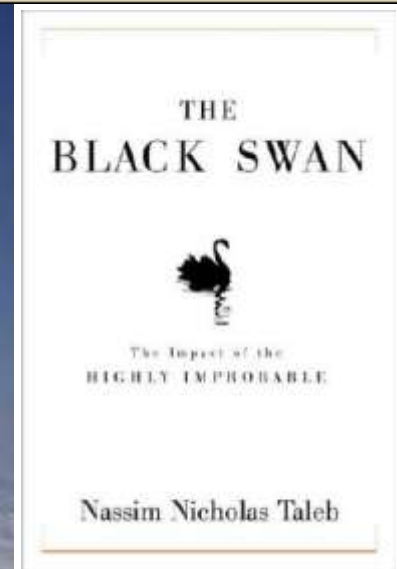
Oslo Børs Hovedindeks

Inntreden av Svarte svaner fører til at en utvikling vi etter hvert har tatt for gitt, endres dramatisk.

En svart svane er:

1. En upredikerbar hendelse
2. ...som har stor innvirkning
3. ...og blir forklarbar i etterkant

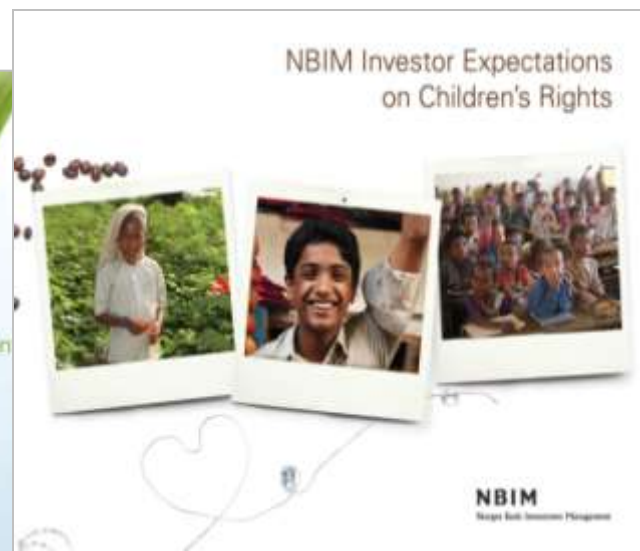
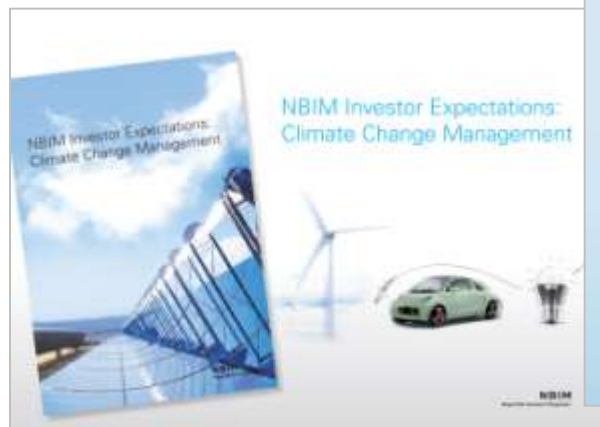
Hvordan, hvor, når, hvorfor spare i aksjemarkedet?

- Meravkastning, eierskap
- I aksjer
- En gang for alle (Buy and hold)
- En aksje eller et selskap
- I aksjer og fond
- I fond
 - Alt inn?
 - Sparing over tid?
 - Månedlig beløp?
- Bruk nettet til handel og informasjon
- Når det passer for deg

Som aksjonær kan man utøve aktivt eierskap

1. Likebehandling av aksjonærer
2. Aksjonærinnflytelse og styrets ansvar over eierne
3. Velfungerende og effektive finansmarkeder
4. Barns rettigheter
5. Klima
6. Vannforvaltning

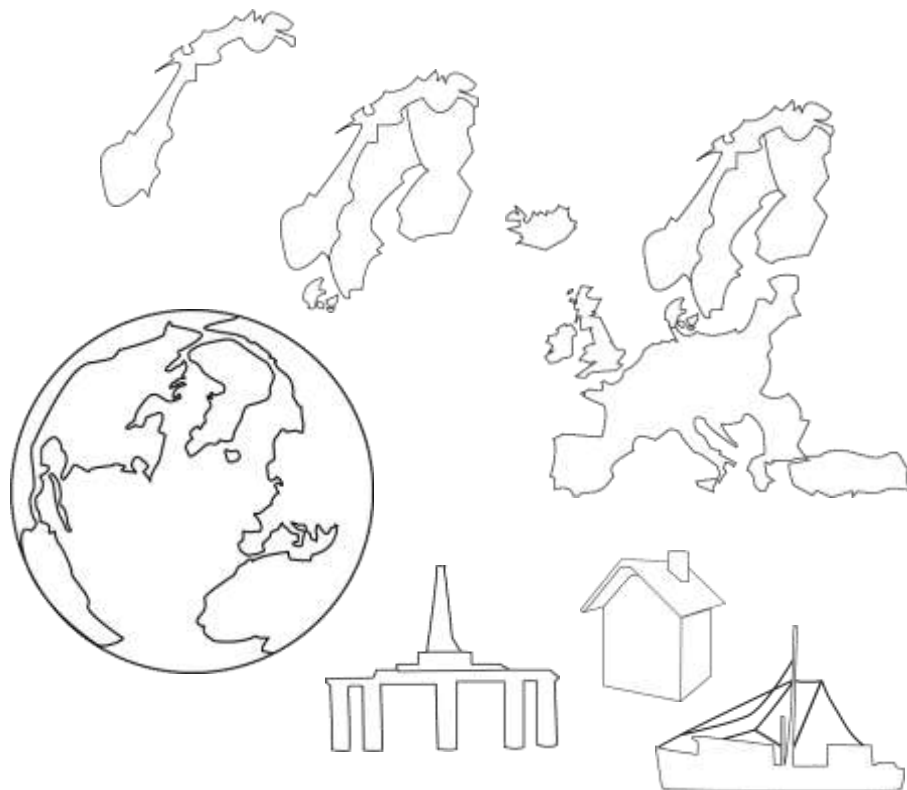

Alternativet til selv å spare eller investere i enkeltaksjer, er å la andre (for eksempel Skagen) forvalte pengene dine gjennom aksjefond?

Hvor og hvordan vil du spare i fond?

- Type forvalter:
 - Aktiv – indeksuavhengig
 - Passiv – indeksavhengig
- Hvordan vil du investere?
 - Alt med en gang
 - Månedlig

- Hvor vil du investere:

Norden er et eget investeringsunivers

Grafikk: Holberg

”Jeg skulle så gjerne hatt en million ekstra”.

Nina, 30 år. Har begynt å tenke på fremtiden og ikke minst alt hun ska gjøre når hun blir litt elder (som sin mor i dag) .

Skal hun velge bank, aksjer eller (aktivt forvaltet) fond?

Hun tipper ikke og spiller heller ikke på lotto, hest el.

Kalkulator historisk sparing

SKAGEN Kon-Tiki
kr 272 212 (+25,12%)

Referanse Indeks *
kr 180 413 (+15,18%)

Bank - faktisk rente
kr 111 444 (+3,44%)

Totalt innskudd
kr 97 000

Gjennomsnittlig årlig
avkastning i prosent

*) MSCI Emerging Markets

Graf

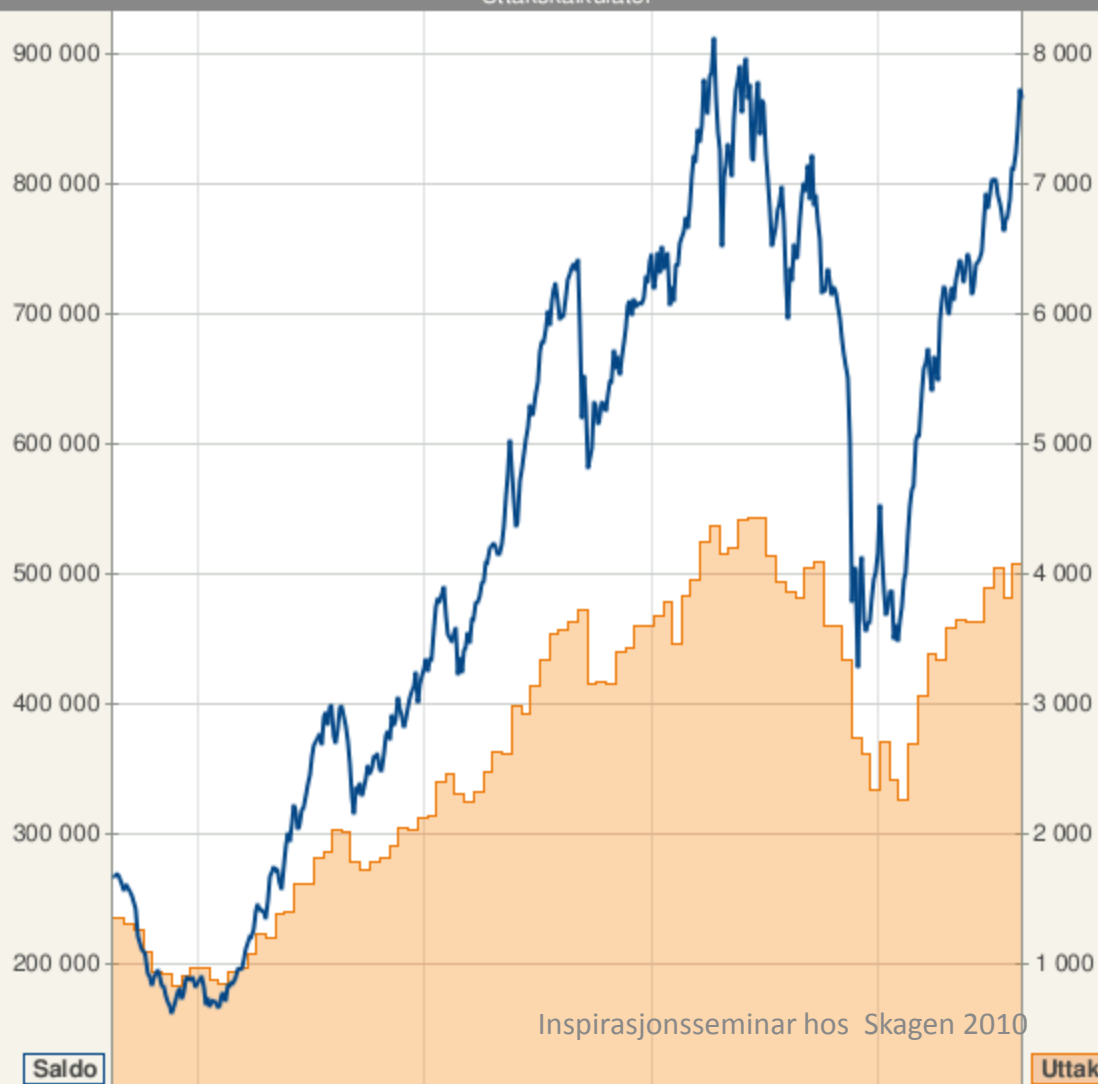
Tabell

Info

Fra 05.04.2002

Beregn

Uttakskalkulator

SKAGEN Kon-Tiki

saldo
kr 867 704

samlet uttak
kr 263 605

siste uttak 05.04.2010
kr 4 378

startbeløp 05.04.2002
kr 270 000

Inspirasjonsseminar hos Skagen 2010

Saldo

Uttak

Hvordan får du avkastning?

- Gevinst ved salg (NB! 28 % gevinstbeskatning i Norge)
- Utbytte
 - Direkte til aksjonæren (beskattes 28 % etter justering for skjermingsfradrag)
 - Indirekte til andelseiere, fondet mottar utbytte som reinvesteres i fondets aksjer

Aksjemarkedet i Norge

Å unngå å gå i flokk, betyr at jeg finner min måte å investere eller spare på, finner det eller de selskapene som passer til min oppfatning av hva som er bærekraftig, hva som skaper verdier over tid og som jeg vil identifisere meg med.

Eller når jeg skal velge fond, finne den forvalteren som finner selskaper på samme måte som jeg selv ville gjort: Uavhengig og etter mitt hode. Så vidt jeg skjønner skal det være en slik forvalter til stede her i aften.

Kan kvinner klare det?

Hvis det etter denne dagen fortsatt skulle være noe å kommentere, diskutere eller spørre om....

ipt@aksjenorge.no

www.aksjenorge.no